

In Memoriam: Bernd Müller

Spil in Nederlands-Duitse betrekkingen overleden

Achtergrond - 11 februari 2014

Bernd Müller, een drijvende kracht in de Nederlands-Duitse betrekkingen, is zaterdag overleden. Met zijn kennis en enthousiasme leverde hij een wezenlijke bijdrage aan de verbetering van de Nederlands-Duitse dialoog. Müller werd 58 jaar.

Bernd Müller was “iemand die zowel op professioneel als persoonlijk vlak veel voor de verhouding tussen Nederlanders en Duitsers heeft betekend, in een tijd dat dat verre van vanzelfsprekend was”, aldus Frans Timmermans in 2007. De huidige minister van Buitenlandse Zaken, destijds staatssecretaris voor Europese Zaken, sprak deze woorden terwijl hij Müller een lintje opspelde. Müller was tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau benoemd voor zijn jarenlange inzet voor de Duits-Nederlandse betrekkingen.

Müller kreeg zijn lintje tijdens de Nederlands-Duitse Conferentie (NDC) die op dat moment plaatsvond in Rotterdam. Hij was als hoge ambtenaar van Noordrijn-Westfalen een drijvende kracht achter deze en andere Nederlands-Duitse initiatieven.

Inspirator

"Eigenlijk was Bernd een halve Nederlander", zegt Ton Nijhuis, wetenschappelijk directeur van het Duitsland Instituut Amsterdam, waar Müller als *visiting professor* aan verbonden was. "Dat merkte je bij debatten en als het ging om de Nederlands-Duitse interculturele dialoog. Daarin speelde hij een belangrijke rol, omdat hij ook de Nederlandse kant heel goed begreep." Bij de Nederlands-Duitse Conferenties - tegenwoordig Nederlands-Duits Forum - trad Müller, als lid van de Duitse stuurgroep, vaak op als discussieleider. Daarbij leidde hij met kundigheid en enthousiasme debatten met zowel politici en ondernemers als met scholieren.

Müller zette zich op vele manieren in voor de verbetering van het Duitslandbeeld in Nederland. "Daarin was hij een groot inspirator", aldus Nijhuis. Müller organiseerde onder meer uitwisselingen met schrijvers en allerlei discussiebijeenkomsten met Nederlanders en Duitsers. Ook kwam onder zijn redactie een serie boeken uit over verschillende aspecten van de Duits-Nederlandse relatie. Faam verwierf hij met zijn proefschrift 'Sporen naar Duitsland. Het Duitslandbeeld in Nederlandse romans 1945-1990', dat hij schreef

aan de Universiteit van Amsterdam. “Müller heeft wezenlijk bijgedragen aan de opmars van Nederlandse literatuur op de Frankfurter Buchmesse”, aldus Timmermans in 2007.

Studie in Nederland

Müller studeerde in de jaren zeventig en tachtig in Münster Nederlands, Germanistiek en Pedagogiek en in Amsterdam Nederlandse literatuur. Daarna was hij onder meer werkzaam als docent aan de Utrechtse School voor de Journalistiek en aan de Vrije Universiteit Amsterdam. In de jaren negentig vertrok hij weer naar Duitsland, waar hij eerst als wetenschapper en journalist werkte en daarna carrière maakte bij de deelstaat Noordrijn-Westfalen. Zo was hij van 1999 tot en met 2003 coördinator Benelux voor zijn deelstaat en sinds 2003 woordvoerder van de minister van Europese Zaken van Noordrijn-Westfalen en hoofd van de afdeling voor Internationale en Europese Zaken bij de vertegenwoordiging van Noordrijn-Westfalen in Berlijn.

Müller was al langer ziek. Nijhuis: “Dat heeft hem niet belet om zich tot het laatste moment voor zijn werk en het komende Nederlands-Duitse Forum in te zetten.”

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/7/in-memoriam-bernd-muller>